

În acest context este firească amploarea proiectului de directive al celui de al XI-lea Congres al partidului. Preocupându-se în amănunt de consolidarea bazei economice și de dezvoltarea ei în toate sectoarele, punându-se accentul pe dezvoltarea industriei și agriculturii, directivele jalonează cu precizie de amănunt, rezultat al unei vaste documentări bazată pe realități, drumul cincinalului 1976—1980 și întreaga perioadă 1981—1990.

Fiind martorii acestor mărețe proiecte, constituind parte integrantă a acestui popor care și-a propus și căruia-i revine sarcina îndeplinirii lor, creatorilor le revin sarcini de deosebită importanță. Ei trebuie, prin creații de largă accesibilitate, să cuprindă toate aspectele acestui uriaș efort constructiv, să-i surprindă cele mai semnificative detalii. Cîntecele noastre de toate genurile trebuie să devină un bun real al poporului, folosit de el, care să-l sprijine, să-l îndemne și să-l bucure cu adevărat în tot timpul de muncă și de odihnă. Compozitorii noștri trebuie să dea cîntece inspirate. Este o datorie, este o sarcină. Nu mai trebuie tolerate sub nici-un motiv cîntecele anoste, searbede, care obosesc și indispun, ne trebuie cîntece frumoase, numai frumoase și foarte frumoase. În ultimii ani s-au depus eforturi în acest sens. Lucrul este evident, s-a făcut simțit, dar nu este încă suficient. Avem exemple de muzică de mase superioară în vechile cîntece ale compozitorilor înaintași. Datoria noastră este să le depă-

șim. Apelez la compozitorii de muzică ușoară, în special la cei tineri, să abordeze cu curaj genul cîntecului de mase. Personal, de mai mulți ani scriu intens în acest gen și consider că este de datoria tuturor compozitorilor dotați, care dispun de un bogat bagaj de cunoștințe tehnice și cărora melodia accesibilă le este la îndemînă în mod firesc, să se aplece cu seriozitate asupra cîntecului de mase. De asemenea, trebuie continuat începutul bun realizat cu doi ani în urmă la festivalul de la Mamaia în ce privește cîntecul de muzică ușoară cu tematică. Mă mîndresc cu *Izvor de frumusețe* și *O ramură spre cer* și premiile pe care le-am obținut mi-au dat o satisfacție cu adevărat deplină, ele constituind confirmarea creditului care mi s-a acordat pentru calitatea muzicii dar și pentru sensurile mesajului pe care îl conțin, credit care, spre marea mea bucurie a fost confirmat din plin de poporul căruia ele i-au fost dedicate.

Îmi închei scurtele însemnări cu convingerea nestrămutată că impresionantul tablou pe care ni-l oferă cele două documente va avea un ecou larg în inimile și în sufletele creatorilor de toate genurile, care se vor achita cu cinste de nobila sarcină care le revine: realizarea lucrărilor lor la cel mai înalt grad de măiestrie profesională, pusă în slujba poporului căruia îi sînt destinate.

Radu ȘERBAN

Luna culturii muzicale românești

Între 23 iulie și 23 August, Redacția Emisiunilor Muzicale a Radioteleviziunii a inițiat unul din cele mai remarcabile evenimente artistice ale anului jubiliar: *Luna culturii muzicale românești la posturile de radio și televiziune*, remarcabil serial de manifestări, merit să ofere iubitorilor de muzică un tur de orizont asupra trăsăturilor fundamentale ale evoluției artei contemporane românești în cei 30 de ani de la Eliberare.

Difuzate sub genericul *Luna culturii muzicale românești*, sute de programe speciale, montaje, reportaje, grupaje pe teme muzicale, anchete — au oferit zi de zi, milioanele de auditori, posibilitatea să înțeleagă aportul muzicienilor și organizatorilor vieții artistice românești la înflorirea artei naționale, la continuarea tradițiilor muzicii românești, la valorificarea potențialului artistic național. Se impun câteva date în legătură cu desfășurarea acestui ciclu de manifestări, informații de altfel definitorii pentru amplitudinea evenimentului.

Remarcabil a fost în primul rînd seria concertelor radiotelevizate (inițiate în perioada 8—18 august), concerte în care au putut fi audiate, sub bagheta unor șefi de orchestră cunoscuți pentru ardoarea cu care au cultivat în ultimii ani muzica românească — Iosif Conta, Emanuel Elenescu, Ludovic Baci, Carol Litvin, Petre Bocotan, Aurel Grigoraș — o serie de lucrări simfonice și vocal-simfonice, ce demonstrează din plin cîtă artă și meșteșug investesc compozitorii noștri în omagiul pe care-l aduc țării și istoriei sale.

Au fost astfel ascultate în această suită de manifestări, în condiții de înaltă calitate artistică — rezultat al unor îndelungi eforturi ale colectivelor muzicale, rezultat al dorinței instrumentiștilor și dirijorilor de a oferi publicului în această microstagionă festivă momente artistice de înaltă vibrație: *Uvertura festivă* de Sigismund Toduța, *Concertul pentru violoncel și orchestră* de Anatol Vieru, poemul „*Lucafărul*” de Pascal Bentoiu, și *Jocurile festive* de C. D. Georgescu (în concertul din 8 august, intitulat „Imnuri pentru timpul prezent”) — momente din operele *Stejarul din Borzești* de T. Bratu, *Pădurea vul-*

turilor de T. Jarda, *Trandafirii Doftanei* de Norbert Petri, preludiul la opera *Interogatoriul din zori* de D. Popovici, Cantata „România — țară de vis“ de Vasile Spătăreanu și fragmente din oratoriul „*Scinteia Eliberării*“ de O. Varga (în concertul intitulat „România — țară de vis“ susținut de corul și orchestra de studio a Radioteleviziunii și dirijat de Carol Litvin), *Concertul pentru orchestră de coarde* de Ion Dumitrescu și cvartete de D. Bughici și M. Chiriac în concertul Orchestrei de cameră a Orchestrei simfonice a Radioteleviziunii și al cvartetului *Muzica*, și *Simfonia I-a* de George Enescu, *Concertul pentru harpă și orchestră* de Paul Constantinescu — fragmente din oratoriul *Zorile de aur* de Gh. Dumitrescu în concertul final al Decadei, intitulat „*Chemarea lui August*“.

Soliști ai acestui prestigios serial concertistic au fost Nicolae Herlea, Ludovic Spiess, C. Finățeanu, Ed. Tumageanian, M. Bezetti.

Evidențiind elementele caracteristice, definiții ale *Lunii culturii muzicale românești*, trebuie să subliniem în al doilea rând suitele de emisiuni, (printre ele cele intitulate „*Muzica artă militantă*“, „*Trepte ale istoriei în pagini de operă românească*“), care au subliniat locul deosebit pe care-l ocupă, în peisajul componistic național, lucrările ce și-au propus să reflecte în desenul portativelor momente esențiale din istoria patriei.

Luminind în diverse planuri destinul artei muzicale românești, am subliniat, în al treilea rând, locul deosebit pe care l-au avut în cadrul *Lunii culturii muzicale românești* ciclurile de emisiuni intitulate „*Interpreții lumii și muzica românească*“ — „*Lucrări românești distinse cu premii internaționale*“ — programe radiofonice care au reușit să demonstreze adinca penetrație a creației componistice naționale în viața muzicală internațională.

Au putut fi ascultate în cadrul acestor cicluri atât suita lucrărilor semnate de Pascal Bentoiu, Wilhelm Berger, Anatol Vieru, Nicolae Beloiu, Miriam Marbe — care au obți-

nut în acești ani distincții în mari competiții internaționale — cât și acele lucrări românești de la *Preludiul simfonic* de Ion Dumitrescu și *Concertul pentru harpă și orchestră* de Paul Constantinescu la *Concertul pentru violoncel* de Anatol Vieru și *Muzica pentru pian, alămuri și percuție* de Aurel Stroe, intrate în repertoriul permanent al unor mari ansambluri ale lumii, în repertoriul curent al unor dirijori și soliști de prestigiu ca Jean Marie Auberson, Jean Paul Kreder, André Girard, Mac Mc Kray, Martine Géliot, Andreas Paridis etc.

În al patrulea rând, evidențiind câteva din programele muzicale difuzate în cadrul acestei perioade festive — reală sărbătoare a culturii muzicale naționale — trebuie să amintim locul deosebit pe care l-au ocupat ciclurile speciale, dedicate interpreților români care au rostit și rostesc un cuvânt original în tălmăcirea operelor artistice ale țării noastre, ale întregii umanități.

„Discul — document al artei românești“, „*Mari interpreți români și literatura muzicală internațională*“, „*Talentul românesc pe arena concursurilor internaționale*“, „*Șlagărul românesc în confruntări internaționale*“ — iată câteva din programele în care au putut fi ascultați, de-a lungul a zeci de concerte, toți marii reprezentanți ai artei interpretative românești care s-au manifestat în ultimele decenii pe scenele de concert, în teatrele muzicale ale lumii.

În sfârșit, din multitudinea manifestărilor *Lunii culturii muzicale românești*, mai amintim suitele de programe (printre altele cele intitulate „*Oaspeți ai României muzicale*“, „*Festivalul George Enescu, tribună a consacării internaționale*“) în care am reascultat pe toți marii interpreți ai lumii, de la Herbert von Karajan, Sviatoslav Richter și Yehudi Menuhin la John Barbirolli, Zubin Mehta, și David Oistrach, care au venit în ultimele trei decenii în Capitala țării noastre, pentru a cinsti arta poporului român.

IOSIF SAVA